

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN MESLEKİ ETİK İKİLEMLERİ ÇÖZÜMLEME BİÇİMLERİ

Arş. Gör. Elif Mercan Uzun
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi
İlköğretim Bölümü Okul Öncesi Öğretmenliği ABD
emercan@omu.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Cevat Elma
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi
İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği ABD
cevat.elma@omu.edu.tr

Özet

Etik ikilem herhangi bir durum karşısında istenmedik iki veya daha fazla seçeneğin bulunması durumunda ortaya çıkar. Bireyler günlük hayatlarında ya da iş hayatlarında birçok etik ikilem yaşamakta ve bunların üstesinden gelmeye çalışmaktadırlar. Bu çalışmanın amacı okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan öğretmenlerin mesleki etik ikilemleri çözümüleme biçimlerini ve ikilem durumlarına bakış açılarını belirlemektir. Araştırmanın çalışma grubunu okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan öğretmenler oluşturmaktadır. Verilerin toplanması amacıyla 15 okulöncesi öğretmeniyle ön görüşme yapılmış ve en çok karşılaşılan beş etik ikilem durumu saptanmıştır. Bu etik ikilemleri içeren örnek olaylar oluşturulmuş ve öğretmenlerden böyle bir durumla karşılaştıklarında ne yapacaklarını ve neden bu çözüm yolunu ya da yollarını seçtiklerini yazmaları istenmiştir. Elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Verilerin analizi sonucunda; velilerden gelen değerli hediyeleri kabul etme, görevini ihmal eden meslektaşına yaklaşım biçimi ve aile içinde şiddete maruz kalan öğrencilere yönelik müdahalede bulunma ile ilgili öğretmenlerin farklı görüşleri ileri sürdükleri ortaya konulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Etik ikilem, Etik karar verme, Okul öncesi öğretmeni.

PRESCHOOL TEACHERS' APPROACHES FOR PROFESSIONAL ETHICAL DILEMMAS

Abstract

Ethical dilemma occurs in the face of a situation for which there are two or more possible undesirable options. Individuals experience ethical dilemmas in their daily or business lives and try to cope with them. The aim of this study is to determine the preschool teachers' approaches and attitudes towards professional ethical dilemmas. The study population consists of the teachers working at preschool education institutions. To collect the data, fifteen preschool teachers were pre-interviewed and five most frequently encountered ethical dilemmas were determined. Case studies involving these ethical dilemmas were created and the teachers were asked to write out what they will do or why they chose these solution(s) when they face with such a situation. The data obtained were analyzed using content analysis method. Data analysis revealed that teachers have introduced different opinions about accepting the precious gifts from the parents of students, attitude towards to his/her colleague's negligence and interference to the students who were exposed to violence in the family.

Key Words: Ethical dilemma, ethical decision making, preschool teacher.